

دمانس چیست

دمانس از ریشه لاتین **Dementia** گرفته شده است و معنی آن براساس فرهنگ لغت از این قرار است: اختلال شدید در ظرفیت فکری در اثر از دست دادن یا آسیب دیدن سلول های عصبی مغزی.

دمانس یک اصطلاح پزشکی است که برای مجموعه ای از تألمات مغزی به کار می رود.

در زبان فارسی لغت دمانس به زوال عقل ترجمه شده است و در بعضی از نوشتارها به آن خردسودگی نیز گویند. ولی با توجه به مشکلات متنوع این گونه بیماریها، هیچ کدام از این گزینه های لغوی، بیانگر واقعیت این گونه بیماری ها نیست. به باور من، زوال مغز، فرسایش مغز، یا فرسودگی مغز گزینه بهتری میباشد چونکه تمام مشکلات با این رفتن سلولهای مغز شروع میشود. ما در این وبسایت، واژه فرسودگی مغز را برگزیدیم چونکه بروز دمانس، با از دست رفتن سلولهای عصبی مغز آغاز میشود و این فرسایش بی وقفه ادامه می یابد.

نشانه های بیماری دمانس (فرسایش مغز)

دمانس، ضعیف شدن طیف گسترده ای از نشانه های مرتبط با حافظه و سایر آموزه های فکری و ذهنی را در بر می گیرد و در صورتی بیماری تلقی می شود که این کمبودها به حدی برسد که شخص از انجام فعالیت های معمولی و رایج روزانه عاجز باشد.

فراموشی فقط یک نمونه از این ضعف ها است و آلزایمر رایج ترین نوع دمانس یا فرسایش مغز است که بیش از شصت درصد مبتلایان را شامل می شود.

از مشخصه های دیگر دمانس خصوصیت پیشروی آن است. بدین معنی که نشانه های بیماری که در ابتدا محدود و قابل اغماض است، به مرور زمان گسترده تر شده و شدت آن به حدی می رسد که بیمار مجبور می شود به پزشک مراجعه کند.

بسیاری از نشانه های بیماری دمانس ممکن است در بعضی بیماری های دیگر هم وجود داشته باشد از جمله نارسایی های مربوط به غدد تیروئید، کمبود ویتامین ها، زیاده روی در مصرف الکل، افسردگی، و اثرات جانبی داروهای مصرفی، که

اکثراً قابل درمان هستند. به همین دلیل اگر بیمار شما به بعضی از این علائم از جمله مشکلات حافظه یا تغییرات فکری دچار شود، لازم است که نسبت به آن بی تفاوت نباشید و به پزشک مراجعه کنید.

حتی اگر تشخیص نهایی نوعی دمانس باشد، تشخیص به موقع کمک می کند که بیمار بتواند از تمامی امکانات معالجه بهره مند شود و در عین حال زمان کافی برای برنامه ریزی و روبه رو شدن با این بیماری وجود داشته باشد.

چگونگی شروع دمانس

دمانس در اثر آسیب به سلول های مغز به وجود می آید. در نتیجه این آسیب ها، ارتباط سلول های مغزی با یکدیگر مختل می شود و مشکلات تفکر و رفتار و احساس را به دنبال می آورد.

مغز انسان قسمت های متمایز و مشخصی دارد که هر کدام مسئولیت مدیریت بخشی از کارهای کنترلی مغز از جمله حافظه، قضاوت، تحرک و... را بر عهده دارند. هنگامی که سلول های یک قسمت از مغز آسیب دیده باشند، وظایف مربوط به این قسمت از مغز تحت تأثیر قرار می گیرد و روال معمولی آن بهم می خورد.

مثلاً در بیماری آلزایمر (۱) که شایع ترین نوع دمانس است، مقدار زیادی از پروتئین های بخصوصی در داخل و اطراف سلول های مغزی عمل رد و بدل کردن سیگنال های اطلاعاتی بین سلولی را مختل می کند. سلول های قسمت هیپوکامپوس (**Hippocampus**) مغز که مرکز آموخته ها و حافظه مغز ماست، معمولاً از اولین سلول هایی هستند که در بیماری آلزایمر آسیب می بینند و به همین علت است که مشکلات حافظه از اولین علائم آلزایمر به حساب می آیند. برای اطلاع بیشتر، ویدیو های زیر را ببینید:

آلزایمر چیست؟ ویدیو به مدت حدود ۱۰ دقیقه، دوبله به فارسی، وبسایت

آپارات <http://www.aparat.com/v/9ayzY>

آلزایمر و زوال عقل ویدیو به مدت حدود ۷ دقیقه، دوبله به فارسی، وبسایت

آپارات <http://www.aparat.com/v/bgNaZ>

دمانس در بعضی موارد به غلط از علائم پیری به حساب می آید در حالی که کم شدن قوای فکری در اثر بالا رفتن سن، با علائم واقعی دمانس تفاوت بسیاری دارد.

در حالی که نشانه های دمانس بسیار متعدد است، معمولاً بایستی حداقل دو نوع از کمبودهای زیر به وضوح در بیمار وجود داشته باشد تا احتمال دمانس را نسبت به سایر گزینه ها، پررنگ تر کند:

- وجود مشکلات حافظه و فراموشی
- ناتوانی در انجام ارتباطات مکالمه ای صریح و روشن

- عدم توانایی تمرکز و توجه به موضوع مورد بحث
- نداشتن استدلال و قضاوت صحیح در کارهای روزمره
- عدم هماهنگی بین مشاهدات بصری و ادراکات مغزی

مقاله [ده نشانه زنگ خطر](#)، به شرح علائمی که بایستی باعث نگرانی و مراجعه به پزشک شود میپردازد.

مقاله انواع دمانس، شرح کوتاهی از نشانه های بارز انواع این بیماری را بیان میکند. همچنین، با توجه به مرکز شروع هر یک از این بیماریها، و مسئولیت آن بخش از مغز انسان در مدیریت افکار و اعمال ما، به نشانه های بارز هر یک از این تالما ت میپردازد.

پا نوشت

- «آلزایمر» شکل نوشتن رایج این بیماری در زبان فارسی است. تلفظ درست نام این بیماری آلزهایمر است که مترادف نام پزشک آلمانی تبار کاشف این بیماری به نام **Alois Alzheimer** در سال ۱۹۰۱ میلادی می باشد. در بعض نوشته ها، شما با شکل نوشتاری آلزهایمر برخورد میکنید.

مراجع و منابع

[آلزایمر چیست؟ وبسایت آلزایمر ایران](#)

[دمانس چیست؟ وبسایت آلزایمر آمریکا](#)

مطالب این مقاله جایگزین مشاوره شخصی و خصوصی خواننده با اشخاص ذیصلاح و متخصص در رشته های حرفه ای آنها از جمله پزشکان، روانشناسان، حقوقدانان، و سایر حرف مربوطه نیست. توصیه میشود همواره، برای هر مورد بخصوص که با آن روبرو هستید، با متخصص مربوطه مشورت نمایید